

การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

นางสาวนารีลักษณ์ ศิริวรรณ

วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

สถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคงของประเทศ แม้ที่ผ่านมารัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ได้มีความพยายามในการป้องกันและปราบปรามปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมาอย่างต่อเนื่อง โดยการประกาศนโยบายของรัฐบาลในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของภาครัฐ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการหรือแนวทางในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่าง ๆ และที่ผ่านมา ได้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันที่สำคัญ ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะความผิดเกี่ยวกับการปกครอง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นต้น

นอกจากนี้ ผลการสำรวจการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index) ซึ่งจัดทำโดย องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้สะท้อนสภาพปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของไทยได้อย่างดี อันจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้บริหารประเทศและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันให้มากขึ้นและกำหนดแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่นในปัจจุบัน ดังนั้น วาระของชาติประการหนึ่งคือ สร้างความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วน เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการทุจริตของประเทศ โดยภาครัฐเองต้องเร่งสร้างความโปร่งใสในกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลต่อเศรษฐกิจ ความน่าเชื่อถือ และความเจริญก้าวหน้ามั่นคงของประเทศเป็นลำดับแรก

ตารางแสดงดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538-2557

ปี พ.ศ.	คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	อันดับ	จำนวน ประเทศ
2538	2.79	34	41
2539	3.33	37	54
2540	3.06	39	52
2541	3.00	61	85
2542	3.20	68	98
2543	3.20	60	90
2544	3.20	61	91

ปี พ.ศ.	คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	อันดับ	จำนวน ประเทศ
2545	3.20	64	102
2546	3.30	70	133
2547	3.60	64	146
2548	3.80	59	159
2549	3.60	63	163
2550	3.30	84	179
2551	3.50	80	180
2552	3.40	84	180
2553	3.50	78	178
2554	3.40	80	183
2555	3.70	88	176
2556	3.50	102	177
2557	3.80	85	175

ที่มา : วิเคราะห์ข้อมูลโดยมูลนิธิองค์การเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา ไม่สามารถทำให้การทุจริตลดน้อยลงได้เท่าที่ควร แม้ว่าจะมีความพยายามในการสร้างกลไกและองค์กรอิสระขึ้นหลายองค์กร เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน กล่าวคือ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลสินทรัพย์ของนักการเมืองและพนักงานของรัฐที่ดำรงตำแหน่งในระดับสูง การจัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การบังคับใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการให้สัมปทานของรัฐ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงการใช้งบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้ “หน่วยงานของรัฐ” ต้องเปิดเผยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กร ได้แก่ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร ได้แก่ ผลคำวินิจฉัยหรือคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน แผนงาน โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสัญญาสัมปทานหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน หรือสัญญาให้สิทธิเอกชนผูกขาดในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบันและย้อนหลัง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบผ่านทางราชกิจจานุเบกษาและทางเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้น ๆ และเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูและร้องขอ โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดวิธีในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการใน 4 วิธี ดังต่อไปนี้

1. การเปิดเผยโดยการกำหนดให้นำข้อมูลข่าวสารลงไปพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ข้อมูลที่เปิดเผยด้วยวิธีนี้เป็นข้อมูลตามมาตรา 7 ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดองค์กร สรุปร่างหน้าที่

ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนข้อมูลข่าวสารที่เป็นกฎ มติ คณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน หรือที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อ เอกชนที่เกี่ยวข้องและข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) กำหนด

2. การเปิดเผยโดยการจัดข้อมูลข่าวสารที่กำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ข้อมูลที่เปิดเผยด้วยวิธีนี้เป็นข้อมูลตามมาตรา 9 ได้แก่ ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน นโยบายหรือ การตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 (4) แผนงาน โครงการและงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมี ผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงมาตรา 7 วรรคสอง สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มี ลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอน หรือสัญญาร่วมกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการฯ ที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี และข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่ คณะกรรมการฯ กำหนด

3. การเปิดเผยข้อมูลตามที่ประชาชนมีคำขอเป็นการเฉพาะ ข้อมูลที่เปิดเผยด้วยวิธีนี้เป็นไป ตามมาตรา 11 ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการทุกอย่างที่ผู้ขอระบุในคำขอตามที่ต้องการอยากได้ ทั้งนี้ ให้นับ คำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งเจ้าหน้าที่เมื่อรับคำขอแล้วก็มี หน้าที่จัดหาข้อมูลให้ในเวลาอันสมควรต่อไป

4. การเปิดเผยเอกสารประวัติศาสตร์ ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ได้เปิดเผยเป็นการทั่วไปในช่วง ระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดในมาตรา 26 แต่ภายหลังเมื่อครบกำหนด ข้อมูลนี้จะถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็น เจ้าของข้อมูลนั้น ๆ ส่งไปเปิดเผย ณ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้า ทางประวัติศาสตร์ได้ต่อไป

เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นเวลา 17 ปี สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย ได้สนับสนุนทุนให้ ดร.เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และธิปไตย แสละวงษ์ ทำการ วิจัย เรื่อง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ และการต่อต้านการคอร์รัปชันในประเทศไทย และพบว่า ภาคประชา สังคมและสื่อมวลชนไม่ค่อยให้ความสนใจกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ช่วง 5 ปีแรกหลังการประกาศใช้ กฎหมาย เนื่องจากไม่สามารถเรียกดูข้อมูลจากรัฐได้อย่างรวดเร็วและได้ข้อมูลตรงตามความต้องการตาม บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ขณะที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อประชาชน เพียงแต่ในระดับนโยบายแต่ไม่ได้ผลักดันในทางปฏิบัติให้หน่วยงานราชการเปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายและตามมติ คณะรัฐมนตรีแต่อย่างใด รวมทั้งไม่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างไม่เพียงพอต่อสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ที่ต้องดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ของหน่วยงานของรัฐ

ข้อค้นพบจากการวิจัยประการหนึ่งคือ การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นไปอย่างไร้ประสิทธิภาพเนื่องมาจากความไม่สมบูรณ์ทางกฎหมายและช่องโหว่เชิงสถาบัน

ความไม่สมบูรณ์ทางกฎหมาย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ยังคงเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้วิจรรณญาณว่าจะเปิดเผยหรือไม่ เปิดเผยข้อมูลที่ได้รับการร้องขอ เนื่องจาก “ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย” ซึ่งถูกนิยามในกรอบของกฎหมาย ที่กว้างเกินไป และขาดกรอบหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานรัฐจะใช้ในการพิจารณา

ช่องโหว่เชิงสถาบัน

การพิสูจน์ว่าข้อมูลใดควรเปิดเผยตามกระบวนการของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธเปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนร้องขอนั้น ในทางปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่มีอำนาจลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือออกคำสั่งโดยตรงต่อหน่วยงานของรัฐ หากต้องอาศัยการสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัดหรืออำนาจนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว กรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการเปิดเผย จะไม่มีการดำเนินการเพื่อลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการดังกล่าว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังกล่าวต่อการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงมี 2 ประการคือ การปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ และการปรับปรุงเชิงสถาบัน

1. ปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ โดยการเพิ่มบทบัญญัติในบางมาตราให้ชัดเจน คือ

1.1 แก้ไขคำว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” เป็น “ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ” ซึ่งครอบคลุมข้อมูลข่าวสารในการครอบครองบริษัทเอกชนซึ่งจัดทำบริการสาธารณะหรือดำเนินธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวางและกำหนดให้คำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ยึดถือค่านิยมตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ที่ครอบคลุมจำนวนรัฐวิสาหกิจมากกว่าค่านิยมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ

1.2 กำหนดให้มีการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่เปิดเผยข้อมูลโดยสุจริตและเพิ่มโทษผู้ที่จงใจปกปิดข้อมูลข่าวสารให้สูงกว่าผู้เปิดเผยข้อมูลโดยสุจริต

1.3 กำหนดหลักการ กระบวนการ และขั้นตอนในการรับเรื่องร้องขอและเปิดเผยข้อมูลให้ชัดเจน เพื่อลดภาระของเจ้าหน้าที่ในการใช้พิจารณาว่าจะเปิดเผยข้อมูลหรือไม่

1.4 กำหนดหลักการเปิดเผยหรือปกปิดข้อมูลข่าวสารที่ต้องอยู่บนพื้นฐานที่ว่า ผลประโยชน์สาธารณะต้องมาก่อนผลประโยชน์ส่วนบุคคลผ่านวิธีการประเมินผลได้ผลเสีย (Prejudice Test) ตามมาตรฐานสากล เช่น หลักการเปิดเผยของ สขร. ของสหราชอาณาจักร (Information Commissioner’s Office-ICO)

1.5 เพิ่มประเภทของข้อมูลที่ต้องเปิดเผยโดยอัตโนมัติทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ได้แก่ งบการเงินรายปี แผนนโยบาย และผลการพิจารณาโครงการรัฐที่มีผลกระทบต่อสาธารณชน รวมทั้งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและสัญญาสัมปทาน รวมทั้งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและสัญญาสัมปทานที่ปัจจุบันถูกกำหนดให้เปิดเผยผ่านเว็บไซต์ตามมติคณะรัฐมนตรีเท่านั้น

1.6 กำหนดมาตรฐานกลางสำหรับการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารทุกประเภทเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารนั้นถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สมบูรณ์ และมีความเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา เพื่อลดเวลาในการค้นหาและเปิดเผยข้อมูลและกำจัดข้ออ้างจากรัฐว่าไม่มีข้อมูล

1.7 กำหนดชั้นความลับของข้อมูล que คิดว่าควรปกปิดไว้ล่วงหน้า และสอดคล้องกับบทบาทของแต่ละหน่วยงาน เพื่อลดการอ้างว่าเป็นข้อมูลที่ต้องปกปิดหลังจากมีการร้องขอข้อมูล

1.8 กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลเป็น “หน้าที่” ของรัฐและมีใช้ “ภาระ” รัฐจะเรียกเก็บค่าเสียหายหรือค่าธรรมเนียมจากประชาชนไม่ได้ ยกเว้นค่าถ่ายเอกสารที่ต้องเท่ากับต้นทุนจริงและราคาตลาด

1.9 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องมีฝ่ายอำนวยความสะดวกในการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชน ซึ่งฝ่ายนี้จะต้องมีงบประมาณและบุคลากรที่สอดคล้องต่อการเข้าใช้บริการของประชาชน

2. ปรับปรุงเชิงสถาบันตามแนวทางดังต่อไปนี้

2.1 ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นองค์กรที่เป็นอิสระจากฝ่ายบริหารหรือฝ่ายการเมือง ดังตัวอย่างของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งต้องมีแหล่งเงินทุนและบุคลากรอย่างเพียงพอต่อการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งอำนาจเด็ดขาดในการออกบทลงโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

2.2 คณะกรรมการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะต้องไม่ใช่ข้าราชการหรือนักการเมือง แต่เป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านสาขาต่าง ๆ และเป็นตัวแทนจากหลายภาคส่วนที่ถูกรักษาตามกระบวนการที่เป็นอิสระจากรัฐ

2.3 ให้กระทรวงการคลังและคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนใช้การปฏิบัติข้อมูลข่าวสารเป็นตัวชี้วัดเพื่อกำหนดค่าตอบแทน และแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่รัฐ

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังขาดกฎหมายแม่บทว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเมื่อเทียบเคียงกับ Freedom of Information Act ในประเทศที่พัฒนาแล้ว พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงเป็นเพียงกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น มิได้รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของหน่วยงานเอกชน เนื่องจากหลักการปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องสอดคล้องกันกับหลักการในการรักษาความลับหรือเปิดเผยข้อมูลของสาธารณะ ซึ่งกรณีนี้ผู้เกี่ยวข้องอาจต้องดำเนินการอย่างไรใดอย่างหนึ่งหรือไม่ หากความเสียหายที่จะเกิดจากการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลของธุรกิจเอกชนมีน้อยกว่าผลประโยชน์ที่สาธารณะจะได้รับจากการเปิดเผยข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และฉิปไต่ย แสละวงษ์. (2557). *รายงานการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐและการต่อต้านคอร์รัปชันในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ. (2554). *รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในวงการธุรกิจเอกชนไทยกับแนวทางแก้ไขและป้องกัน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540”. (2 กันยายน 2540). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 114 ตอน 46 ก.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2557). *สาระสังเขปประเด็นการปฏิรูปประเทศไทยด้านการบริหารราชการแผ่นดิน*. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- องค์กรสร้างโปร่งใสในประเทศไทย. (2557). *ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ปี พ.ศ. 2557*. สืบค้น 13 มกราคม 2558 จาก http://www.tei.or.th/w_gg/STRIPE_121106_official_Interformation.